Ч. 113 (11.366). Львів, середа 23. травня 1928. Opłata pocztowa zapłacona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Власними силами.

Львів, 22. травня 1928.

Факт виповідження кредитів польськими банками (Банком Госп. Кр. і Польською Касою Ощадн.) нашим кооперативним централям викликав незвичайно широкий відгомін серед нашого громадянства. Не лише наші економічні кола, не лише парляментарна репрезентація, але й широкі громадянські кола зі здивуванням й обуренням довідалися про нові ходи польської політики, тим разом в економічній ділянці. Особливо наша стаття „Кредитова петля" причинилася до підвищення громадського зацікавлення. Свідчать про це численні відзиви до редакції. Та найцікавішим з одержаних нами з того приводу письм є відзив визначного тернопільського громадянина (О. С.), який пише:

„Вашу вчорашню статтю „Кредитова петля" зрозумів я так, що наші кредитові інституції, одержавши виповідження кредитів, будуть змушені виповісти кредити своїм довжникам, нашим зубожілим селянам й ремісникам-міщанам, які — шукаючи позичок — попадуть на передніvку в лихварські петлі. Щоби не допустити до такої руїни вже й так зруйнованого селянства й міщанства, рішив я відвестися до Хв. Редакції з таким проєктом: **В цьому році хотів я змінити свій витертий ґарнітур на новий, але тепер постановив не купувати нічого нового з одежі, а призначені на це гроші 100 зол. дати до української інституції на фонд „рятунку від петлі". Коли так зробить 5 тисяч наших інтеліґентів, — а вірю, що вони це зроблять, — то зложиться 500.000 зол. на згадану ціль.** Хв. Редакція буде ласкава порозумітися з котроюсь з наших кред. інституцій і подати число конта, на яке треба присилати по 100 зол. впродовж місяця".

На марґінесі цього листа вважаємо потрібним замітити, що про виповідження кредитів нашими установами своїм довжникам: селянам-хліборобам і ремісникам навіть мови не може бути. Свої зобовязання супроти акредитуючих польських банків будуть старатися сповнити наші установи без натиску на своїх довжників. Тільки, як ми вже зазначили в статті „Кредитова петля", „наше населення всетаки відчує благодать польської кредитової політики, бо зовсім природно, що наші установи не будуть в спроможності видатніше прийти населенню з допомогою в цьому незвичайно критичному моменті". І саме в цій неспроможности акредитування нашого населення в часі найгострішого переднівку міститься вся небезпека кредитової петлі для широких кол нашого населення. Не маючи змоги одержати позички в українській установі в часі гострого запотребування, український селянин примушений шукати грошей деінде: у приватного кредитора-жида чи в якійнебудь польській дрібній установі. В першому випадку наш селянин попаде в лихварські кігті, в другому попаде не лише в економічну, але й політичну залежність від ворожих нашим емансипаційним змаганням чинників. А попавши раз чи то в лихварські кігті чи в петлю польських політичних чинників, важко вже буде йому видобутися зі страшних тенет.

З цього ясно, що нашим змаганням є втримати якнайбільшу активність наших установ, роблячи їх у-мові здатними заспокоювати зростаючі потреби нашого громадянства, а головно відповісти кредитовим вимогам в таких критичних періодах, як саме тепер. В попередніх статтях звернули ми вже увагу на невідкличну потребу придбати американські кредити і при їх допомозі заспокоїти кредитові вимоги нашого громадянства та оживити економічне життя. Першим підготовчим кроком у цьому напрямку є створення Української Економічної Ради.

Віримо, що наші економічні кола не спустять цеї справи з ока. Та заки це станеться, мусимо негайно власними силами в тіснішому розумінні прийти з кредитовою допомогою нашому населенню. Тернопільський громадянин пропонує створити фонд „рятунку від петлі", фонд, який в сумі 500.000 зол. повинна зложити впродовж місяця наша інтеліґенція.

Проєкт нашого проєктодавця є надиханий найблагороднішими громадянськими інтенціями. Та ми сумніваємося, чи він є можливий до здійснення саме під теперішню пору. Наша активна інтеліґенція вже й так є сильно обтяжена найріжнороднішими народніми податками льокального і краєвого розміру. Обтяжувати її ще новим видатнішим одноразовим податком в середині весни, перед вакаціями, було би недоцільно. Найважніше, що після вичерпуючої аналізи матеріяльного положення нашої інтеліґенції важко сподіватися вповні додатнього наслідку, і то тимбільше, що той додаток мав би бути пожертвою. Самий запал тут не поможе. Треба мати ще й спроможність його здійснити.

Але поміч є потрібна і то негайно. Мусимо дати нашим кредитовим установам до розпорядимости потрібний плинний капітал на перехідний час як не постійно. А відповімо вповні загальній потребі, коли впродовж місяця вложимо в наших кредитових установах, центральних і провінціональних, всі можливі заощадження, зобовязуючись не виймати їх щонайменше на протязі пів року. Кажемо: можливі заощадження, розуміючи під ними не лише ту найдрібнішу готівку, яка є зайва, але й ті гроші, що є призначені чи то на одіння, чи на приємности, чи на інші потреби. Словом: обовязком нашої інтеліґенції, а вірніше: заможніших кол нашого громадянства прийти з кредитовою допомогою селянству і ремісництву, обмежуючи до мінімум наші особисті потреби. Крім того обовязком усіх наших свідомих чинників: товариств орґанізацій, читалень, братств і т. і. повести систематичну пропаґанду в найширших колах *за переносом наших заощаджень з польських установ* (кас ощадности) *до наших кредитових установ*. Бож загально відомо, що багато українців (робітники, домашня служба тощо) через несвідомість чи вкорінену звичку вміщують свої дрібні заощадження в польських установах. Відповіддю на виповідження кредитів нашим установам, відповіддю, гідною свідомого громадянства, повинно бути негайне перенесення тих заощаджень до українських установ.

Вміщуючи весь розпорядимий плинний український капітал в українських кредитових установах, ми поможемо собі власними силами, станемо в більшій мірі самостійними й незалежними, будемо ковалями власної долі. Тим чином ми не лише зміцнимо наші кредитові установи, не лише прийдемо з кредитовою допомогою в цьому важкому періоді нашому селянству й ремісництву, але ступимо на твердий ґрунт більш самостійної економічної політики. А одночасно докажемо всім тим, що кепкують собі з „власних сил", що наше спасення, наше життя і наш розвиток у нас самих, а не поза нами, не в безосновних надіях на чужу ласку і поміч.

Політична інтеліґенція.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 16. травня 1928.

I.

Штреземан важко хорий і паризькі газети вже мають некрольоги готові — на всякий випадок. Мати готовий некрольоґ — самозрозумілий обовязок редакції, і не треба вважати це ні за доказ, що хорий міністер справді відійде на той світ, ні за знак особливої неприхильности французької преси супроти особи Штреземана. Навпаки: одною з несподіванок останніх днів можна вважати велику, напружену увагу, з якою тутешні газети стежать за розвитком недуги німецького заграничного міністра (товсті заголовки й тексти на 1-ій сторінці газети, окремі телеграми) тай співчутливу занепокоєність з якою паризькі газети супроводжають що-раз нові невідрадні бюлетини.

Як воно — питаєтеся себе самих — можливе, щоби французькі газети, всі до одної національно дисципліновані, мали таку симпатію для Штреземана? Того самого Штреземана, який для Франції особливих симпатій не мав ніколи, а вже найменше в часі великої війни? Він-же ще десять років тому належав до найзавзятіших німецьких анексіоністів: не тільки хотів він задержати Бельгію під німецькою „опікою", а й не відкидав думки про анексію важних промислово-копальняних осередків північної Франції.

А тут раптом таке „спочування", таке небожання, щоб цей незламний анексіоніст не зійшов з політичного поля, з міжнароднього овиду! Відповідь на цю загадку знаєте самі: Штреземан — людина Льокарна й Туарі, один із стовпів женевського Союза народів, співробітник Бріяна в замирюванні Европи — і то не якої-небудь Европи, а тієї і такої, котру і яку сотворив (тобто скалапарив) Версайський мир. Саме на законсервуванні цієї й такої Европи, з французького погляду найкращої з усіх можливих Европ, побудована вся французька закордонна політика нашого часу. Щоб ця Европа на віки вічні оберігалася такою, яка вона тепер, — у це певне ніодин тямучий француз не вірить. Але нехай вона збережеться ще десять, ще двадцять, ще пятьдесять років — то і такий результат добрий. Практична політика не оперує століттями й тисячеліттями: важне те, що буде завтра й після завтра, а будучі покоління мусять уже самі журитися за себе і що далі їм робити.

Зі становища цієї практичної політики сьогоднішньої Франції, політики суто консерваторської, Штреземан нині persona grata у Франції, а небезпека його смерти являється одночасно небезпекою для системи Льокарна і Туарі, системи якнайдовшої консервації кордонів Версайського мира.

II.

Не значить воно однаке, що французи буцімто вірять, що Штреземан уважає мир цей політичним ідеалом Німеччини. Для Штреземана Льокарно — етап, один з етапів, які на його думку Німеччина, переможена у війні і ослаблена, мусить переходити на своєму шляху з низу в гору, від погрому до перемоги, від пониження до винесення.

Штреземан виявив свою високу інтеліґенцію політичну тільки недавно тому, всього кілька років, і доволі непевно. Раніше був він собі таким „індустріяльно-політичним „штребером", якими багата була Вільгельмівська Німеччина, начинений націоналістично-ліберальною фразеольоґією — теж Вільгельмівської епохи, тай навішаним тою задерикуватою німецькою зарозумілістю, зродженою в тріюмфах 1870—71 років, яка накопичувала в передвоєнній Німеччині стільки ворогування й стільки погорди на всіх кінцях широкого світа. Не будь погрому з кінця 1918 року і його страшенних, діймаючих наслідків для німецького народу, Штреземан був би ймовірно до кінця своїх днів остався таким самим зарозумілим молотільником німецьких самодурських фраз, яким він був раніше.

Погром і недоля Батьківщини розбудили в цій людині глибоку політичну інтеліґенцію і воскресили в особі Штреземана — ученика Бісмарка.

III.

Ми українці, однаково західні як східні, яких прикладом чи потреба заставляли до політичної роботи, посли, сенатори, публіцисти, тощо — читати не любимо взагалі, а вже найменше нам у голові розшукувати й читати політичну літературу. Кілька брошурок з наших студентських часів, переглядання одного (й єдинокого) нашого щоденника, читання „Слова Польського" тай зібрання окрушин зі стола віденської „Нової Вільної Преси" — оце весь наш політичний багаж. Бо і пощо нам, ради Бога, запрятувати свої голови політичною літературою — спомииами, історією, географією, тощо? Ми, річ відома, всі дуже талановиті, тай просто родимося як не фільсофами то політиками. А як нам чогось тибує, то ми швидко, легко й головне, дефінітивно й безвиглядно розглядаємо це як не при першій, то при десятій „гальбі" пива в жидівському шинкові. А потім — хоч експортуйте нас за границю — такі ми хитрі й проворні політики: самого Чемберлена ми навчили би, як робити політику. Ясно й самозрозуміло, що таким, як ми, всесторонним і геніяльним політичним „спецам" і „знаверам", — серед багато інших довгих (значить, і нудних) книг легко було заощадити собі й лектуру „Думок і Споминів" Бісмарка (3 томи) тай одної-двох добрих біографій Бісмарка (от. хочби, з новіших і коротших: пера Людвіґа, або Дельбрюка). Ми-ж і без цього знаємо, що Бісмарк „залізний канцлер", тай що він „кровю й залізом" обєднав Німеччину: чого нам ще треба?

А проте! А все таки! вимагає уміє ще щось іншого і щось більше [illegible] пістуком по столі. Тай взагалі він розпочав бити пістуком по столі (тай то тільки (воді!) щойно після Седану, себто після 20 років терпеливости. До того часу він був повний обережности, а навіть поміркованости. Після Седану він не зробив (хоча міг і хоча [illegible]) нічого такого, що могло би до живого докучити Австрії й Габсбургам тай кинути її у гарячку „відплати". Він був могучий [illegible] і запевняв [illegible] всі сторони, між іншим також Наполеона III. Він знав, що [illegible] вимагають довгого часу [illegible] нетерпеливість і поспіх не мають місця [illegible] спільного зі справжнім політичним [illegible] Двадцять років [illegible] Бісмарка [illegible] і такого [illegible] Прусії від [illegible]

до Франкфуртського мира і до німецької соборности.

Недостача такого самостриму завела Вільгельмівську Німеччину до Версалю 1918-19 р.

Біографія Бісмарка, подрібна й детальна, — висока школа практичної політики. Штреземан цю школу перейшов, навчився в ній багато, відовчився ще більше, і — поставив Німеччину на першиф важний етап шляху о вкаy в гору.

IV.

Не треба думати, що це було легко. Ціла Німеччина лише жадобою стерпіла Версайську ганьбу, розбити Версайські пута. Стриманість і видержаність не є прикметами воюючих німецьких націоналістів. Штреземан був предметом завзятих нападів і наклепів. Відповідь його противникам була завсіди та сама: „Докажіть мені, що в безсиллі, в якому знаходиться Німеччина, інша політика можлива ніж та, яку я роблю".

Це була перша преміса його політичних міркувань — він її проголошував. Другої й оконечної він не проголошував, бо якби її проголосив, то все його діло було би попсоване: „Коли Німеччина повільною працею вийде зі стану безсилля, то прийде черга показати чадівший пястук". Одні цю недоговорену премісу самі собі доповідають — у них Штреземан популярний. Другі її не здогадуються, або не хотять здогадуватися — в їх очах Штреземан трохи не зрадник і французький запроданець.

Треба бути людиною характеру, щоб не втратити голови — від популярности, та й щоб не подаватися перед страхом непопулярности. Треба на це мати і характер і горожанську відвагу.

Штреземан знайшов у собі одно і друге, і нині над його ложем недуги підіймається найкраща і найвища для німецького патріота й політика слава: слава найліпшого наступника незрівнаного Бісмарка.

В. Панейко.

Наші могили.

Не жалувала нам їх Доля від споконвіку. Цілі ліси росли непрохідні — а в них лягла давня могутня слава, завзятість молодеча, геройські пориви до волі, твердий як криця клич: „Добути — або дома не бути!" Співав про них, про ті високі, наш гетьман духовий Шевченко, пестив їх буйний вітер степовий, вмивали роси раннім ранком, вгрівало сонце України.

А там віки минали — і знов нові зростали могили, палких борців у собі ховаючи. І вже вони не пісні спомини далекі, не гомін прадідівських боїв зперед соток десятка літ. Ні, вони свіжі рани України — ще пахне кров, що їх впоїла, ще чути стогін підмогильний, болючий запит: „Чи смерть, чи всі страдання наші даремні були? Чи з костей наших не збудують нащадки волі храм?".

Але живі мовчать, немов не чують. Лише вітер ходить по могилах отсих борців наших останніх — отсих, що в бій, нерівний бій, як голуби рвонулись... Лиш вітер ходить по могилах синів прибитої країни і тихо шепче: „Позабуті!" — а роси плачуть понад ними дрібним дощем, слізми жемчугів: „Позабуті!" Хабазям заросли вояцькі наші цвинтарі — поломані хрести, розриті могили, в яких Український Стрілець життя склав молоде-буйне за краще майбутнє народу рідного свого. Маківка, Ключ, Лисоня і сотки усюди скрізь слідів могутнього пориву соколів України... А ті сліди затоптують чужі, занедбують свої — найбільшу цінність народу кожного, що рветься до волі — могили героїв.

Невже полишимо ми їх самітно розпадатись у пил доріг? Без огорожі, без хреста, без квітки памяти дрібної? Щоби й знаку не стало на українській землі по тих, що за ту землю голови клали? Невже не сором нам за ті могили перед собою, перед ворогами, перед цілим культурним світом, що за такий короткий час, за вісім літ від памятних визвольних днів у непамять ми пустили те, чим ще недавно так душа горіла й серце билося, в імя чого перед арену світа протести ми вносили?

Ні! Горить душа ще й нині — ще не зреклися ми і не зречемося ніколи змагань, за які лягли ряди борців незломних. А їх могили хай стануть нам так дуже близькі, немов у них спочили наші рідні: син одинокий, брат коханий, муж, суджений чи член діяльний установи, робітник невтомимий. І не весни химерний час, а власні наші руки хай вберуть їх могили в барвінок і калину, червону калину! І в головах поставлять хрест, знамя їх мук, розпяття за ідею. А ця ідея невмируща хай світить нам на цвинтарях борців як смолоскип у темрявах неволі і шлях показує живим до сонця і свободи!

Константина Малицька.

З парляментарної арени.

(Власні телефонограми з 21. травня 1928.)

ПРОМОВА СЕН. В. ДЕЦИКЕВИЧА

у сенатській скарбово-бюджетовій комісії.

Сенатська скарбово-бюджетова комісія радила дня 19. ц. м. над преліминарем емеритур і пенсій. Референтом був сенатор Соколовський. В часі нарад забрав голос сен. **В. Децикевич** і виступив проти масового переношення цивільних і військових урядників у стан спочинку, виказуючи, що від минулого року число осіб, які перейшли з польської державної служби в стан спочинку, зросло відносно цивільних емеритів на 44 проц., а відносно військових на 203 проц. З уваги на те, що через таке масове переношення в стан спочинку держава тратить часто урядників, які, будучи в повноті сил фізичних і духових, моглиб і повиннiб віддавати ще присугу державі, а на населення спадає наслідком того величезний тягар у виді емеритур, сен. Децикевич запропонував ухвалення резолюції, яка взиває уряд, щоби переношення цивільних і військових урядників з правом на емеритуру в стан спочинку переводив уряд тільки в випадках дійсної необхідности з уваги на добро служби.

Переходячи відтак до справи емеритального забезпечення бу[вш]их австрійських цивільних і військових урядників сен. Децикевич вказав на кривду, яку наносить держава тим емеритам трактуючи їх значно гірше від емеритів польської держави. В цілі вирівнання несправедливости запропонував промовець підвишку кредиту для емеритального заосмотрення цивільних і військових емеритів на суму, потрібну до вирівнання емеритальних заосмотрень т. зв. емеритів б. займаючих держав з емеритами польської держави. З уваги на неприхильне трактування емеритальних справ міністерством скарбу запропонував бесідник далі скреслення в преліминарі емеритур кредиту в сумі 40.000 зол., призначеного на кошти підготовчих праць до реорганізації системи емеритальних заосмотрень. Це своє внесення мотивував сен. Децикевич тим, що поправа буття емеритів не вимагає цілковито ніяких студій, а за те слід слушно побоюватися, що всякі нові експерименти на тому полі вийдуть тільки на шкоду урядників і нижчих функціонарів.

Накінець вказав промовець на невідрадне положення численних б. австрійських урядників і військових української народности, яких польський уряд не приняв до служби, відмовляючи їм рівночасно емеритального забезпечення. Сен. Децикевич візвав уряд, щоби урегулював справу тих нещасних жертв війни. Голосування над внесками сен. Децикевича відложено аж до часу, коли сойм полагодить бюджетовий преліминар.

СОЙМОВА БЮДЖЕТОВА КОМІСІЯ.

Голосування над бюджетом мін-ства фінансів.

(ік) Сьогоднішнє засідання соймової бюджетової комісії було присвячене другому голосуванні над бюджетом мін-ства фінансів. Переведено поважні счеркнення, так, що вони викликали аж спротив міністра Чеховича

ТРЕТЄ ЧИТАННЯ БЮДЖЕТУ.

Платня президента. — Остання візита Аманули. — Побіда поліції. — Счеркнення диспозиційного фонду і т. д.

(ік) Нині приступлено до третього читання цілого бюджету. Переголосовують зголошені поправки та внески, яких є кількасот. При бюджеті президентури платню президента держави з 180 тис. зол. піднесено на 240 тис. (річно). При позиції „диспозиційний фонд" у частині президії ради міністрів уряд вніс на збільшення суми із 200 тис. зол. ще на 180.400 зол. Віцеміністр фінансів Гродинський пояснив, що це кошти видані на приняття короля Аманули головою ради міністрів. Коли йому звернено увагу, що вже з цього приводу зменшено один репрезентаційний фонд, то віцеміністр заявив, що таисто були кошта, видані на прийом короля Аманули президентом держави. Внесок уряду відкинено. У відділі Найвищого Адміністраційного Трибуналу піднишено ставки на 2 нових судейських етатів. Признано у другому читанні ще на третій судейський етат. Бюджет мін-ства закордонних справ принято без змін, так як у другому читанні. При бюджеті мін-ства внутрішних справреституовано суму понад 13 мil. зол. на державну поліцію. Також суму 100 тис. зол. у відділі державної поліції і суму 887.300 зол. на її узброєння. За це счеркнено 500.000 зол. на службові подорожі та счеркнено знову **цілий диспозиційний фонд мін-ства внутр. справ.** При бюджеті мін-ства справедливости відкинено урядовий внесок на реституовання 30 тис. зол. на бюрові видатки централі міністерства. Також счеркнено 30 тис. зол. з рубрики „інші видатки". Счеркнено 10.800 зол. з рубрики „вивінування", які перенесено передтим до відділу тюремництва. У відділі тюремництва цю позицію тепер счеркнено. Зменшено особові видатки міністерства на 250 тис. зол.

СОЙМ ДО 10. ЛИПНЯ.

(ік) Згідно з поголосками, які кружляють у парляментарних колах, уряд рахується із можливістю нескінчення у парляменті праць над бюджетом до дня 1. липня п. р. Сойм імовірно радитиме до 10. липня. В тому разі прийдеться ухвалити бюдж. провізорію на місяць липень, тому, що з днем 30. червня упливає провізорія, ухвалена на друге чвертьріччя бюджетового року.

НОВІ ПОДАТКИ Й УРЯДНИЧА ДОЛЯ.

(ік) На дн. порядку завтрішнього пленарного засідання сойму є м. і. три проєкти нових податків, предложених мін-ством фінансів. Усі польські селянські клюби зголосять внесок на відкинення цих законопроектів із місця. (Очевидно, що Український Клюб буде поборювати ці податкові законопроєкти якнайгостріше). Однак можна рахувати, що законопроєкти всетаки будуть відіслані до скарб. комісії, однак на пленум сойму не вернуть вони перед феріями. Тому сойм зібрався би на нлав. сесію з кінцем вересня. А що з цими законопроектами уряд звязує справу урегулювання урядничих платень, то ця справа перед осінню вирішеною не буде.

Д-Р СТ. ЛЮДКЕВИЧ.

Анатоль Вахнянин.

У 20-літні роковини смерти.

Реферат на святочнім концерті 9/V.

III.

Ще не пора на те, щоб ми могли як слід провірити й оцінити з обективного наукового становища творчість, заслуги і значіння Ан. В—а у звязку з розвоєм нашої музики в Галичині в 19. ст. До цього діла ми взагалі ніяк ще не підготовлені і це завдання жде ще свойого історика. До того поява А. В—а ще надто свіжа в нашій памяти, щоб можна було її вже сьогодні зняти в історичній перспективі. А всеж таки мусимо це зробити в цю хвилю бодай у кількох загальних словах.

Із біографії Ан. В—а виходить ясно, що він, як невідродний брат усіх наших галицьких музиків минулого віку, не був музиком по фаху, але аматором, пізним автодидактом, який в старшім віці мусів сяк-так доповняти те, чого не вспів навчитися в молодих роках. Ан. В—н сам ніколи не соромився признатися, що вважає себе тільки аматором-дилетантом в музиці. Ось як щиро пише він про це в своїй автобіографії: „Мої музичні твори писав я принагідно, безпретенсіонально, як автодидакт на полі музики. Таким остав я все життя." Або деінде (у відповіди Матюкові): „Не мав я ніколи претенсій зватися музиком чи композитором. Я писав і компонував, **wie mir der Schnabel gewachsen ist.** Я був і лишився слабим автодидактом, а хотів тільки, щоб не змарнити, коли можна, дрібки талану та не соромився навчитися чогось від музиків по фаху. Яж і досі все ще учуся гармонії і музичних форм." Тим саме В-ни нам цінний і симпатичний, що свідомо і щиро признавався до того, до чого, на жаль, не хотіли і не хотять признатися деякі його сучасники, як Бажанський або Матюк, та їх епіґони, які може ще менше ніж В—н мали би право претендувати на імя композиторів чи фахових музиків. У тій скромній, а достойній самосвідомости та самокритиці Натаця В—а є і його сила і з тої точки можна далеко краще оцінити високий степень його музичного талану й тонкий, вроджений інстикт його муз. культури. Завдяки тому саме В—н не заломився душевно, не зневірився, як Ост. Нижанковський або Січинський, але остав собі і свому замилуванню вірний до останніх днів свого життя.

Головна музикальна стихія, в якій зростав і виховувався А. В. (в Перемишлі, Відні і Львові) — це хоровий спів. Він, подібно як і всі вихованці перемиської школи (Лаврівський, Вербицький, Матюк і інші), засвоїв собі вже за молоду техніку складання німецьких мужеських квартетів Шуберта і його епіґонів „Реґенсбурґерів" і вона слідна у всіх його хорових піснях особливож мужеських. Техніка ця, можна сказати, більш гармонічно-вертикальна, ніж поліфонна; навіть коли де виступають поліфонні появи, то все більше гармонічно-симетричної, а не контрапунктичної натури. У звязи з цим можнаб замітити, що у Вахнянина майже не слідно впливів поліфонного церковного стилю, Бортнянського, з якого вспів дещо переняти тільки один гал. композитор: М. Вербицький. Релігійні сюжети В-а з опери „Купало", як „Пречистая Діво Мати" або „Під твій покров", мають радше закраску західного нім. хоралу. Коли вже мова про посторонні впливи, то не можна промовчати, що у деяких творах В-а можна дослухатися також польських впливів: Монюшка (Гальки), Желенського, Мюнхгаймера й інших. Ці відгуки подибуються також декуди в „Купалі". Це не буде нам дивне, коли зважимо, що його два головні учителі музики (Ґуневич і Галль) були поляками та що він ще від 70-их років дуже часто обертався в польських співацьких колах. Натомісць впливу однолітка Вахнянина: Лисенка — годі нам в його творах дошукатися; і це також зрозуміле, бож твори Лисенка стали ширитися в Галичині щойно у 80-их роках, коли В-н уже написав львину часть своїх творів та виробив уже свій музичний світогляд і фізіономію.

Але які не булиб слідні у В-а посторонні впливи, то ніяк не можна заперечити факту, що його музика як мельодійною лінією й інвенцією, так також формою і складом є суцільна і щиро на свій час оригінальна, а при тому навіяна щирим українським національним, декуди навіть простонародним духом, прим. в побутово-народніх партіях „Купала".

Як згадано, в хорових складаннях лежить головне значіння Ан. В-а як композитора: тут ми маємо правдиві перлини, такі, як „Живем, живем", „Купальний хоровід" і інші, які враз із хоровими творами Лаврівського, Воробкевича, Нижанковського й ін. довгі роки становили і ще й нині становлять добру культурну поживу наших хорових гуртків.

Форму сольоспіву — не згадуючи про сольові партії „Купала" — плекав Вахнянин тільки випадково. І тут ми помічаємо — попри прекрасну мельодійно-вокальну лінію — деякі недотягнення фортепіанового супроводу.

(Докінчення буде.)

До того часу буде урядовцям імовірно виплачуваний дотеперішній тимч. 15-проц. додаток.

Останні вісти.

(Власні телефонограми з 21. травня 1928.)

ПОС. Д-Р СТ. БІЛЯК У ПОЛІТ. ВЯЗНІВ У РАВІЧИ.

(ік) Вчора, в неділю 20. травня, пос. д-р Степан Біляк відвідав вязницю в місті Равічи, віддаленім 120 км. від Позпаня. В тій вязниці перебуває 53 політ. вязнів, між ними 28 українців, усі присуджені на довготермінову вязницю. Управа вязниці робила трудноші послові д-рові Білякові щодо побачення з вязнями та жадала щойно дозволу від мін-ства справедливости. Вкінці дозволила послові д-рові Білякові на побачення лише з двома політ. вязнями українцями: Гр. Сенечком і Ст. Хомиком. Вязні передовсім піднесли ряд ріжних домагань, зокрема до українського громадянства з просьбою прислати їм українські книжки та газети, яких зовсім не мають.

РОЗПРАВА В НАЙВ. СУДІ.

(ік) В Найв. Суді у Варшаві відбулася сьогодні розправа проти 53 підсудних, присуджених в луцькому комуністичному процесі на довготермінові вязничні кари. Між обвинуваченими є теж два галичани, бувш. старшини УГА, Грщь Сенечко та Ст. Хомик, присуджені на 8 літ тюрми. Найв. Суд затвердив присуд без змін. (Годиться зазначити, що в комун. справах не було ще випадку, щоби Найв. Суд злагіднив присуд нижчих інстанцій.) Згаданих двох обвинувачених заступав перед Найв. Судом пос. д-р Біляк. Цікаво, що крім цього не було ані одного оборонця. Ось так комуністичні організації піклуються людьми, яких втягнули у страшну халепу.

БУВШ. ПОСОЛ ЛЮБАРСЬКИЙ ПЕРЕД СУДОМ.

(ік) 29. ц. м. у Грубешові, на Холмщині, відбудеться розправа проти бувш. посла Любарського за промову, виголошену до селян підчас відбирання поліцією православної церкви в селі Убродовичі, на Холмщині. Цю православну церкву перехрещено потім на латинський костел. Обвинувачують бувш. пос. Любарського у підбурюванні проти влади.

ВИБОРИ В НІМЕЧЧИНІ.

(ік) Вже майже готові обчислення з виборів до нім. райхстагу (парляменту). У виборах брало участь около 90 проц. всіх виборців. Досі зараховано загальну скількість голосів, відданих у Німеччині понад 30 міл. Соціялісти дістали з того около 9 міл. голосів, більш-менш 150 мандатів (раніш 131 манд.). Нім. націоналісти дістали 4.300.000 голосів, около 72 мандати (раніш 111 манд.). Центр 3,600.000 гол., около 60 манд. (раніш 69 манд.). Німецька Фолькспартай 3 міл. голосів, около 52 манд. (раніш 51 манд.). Комуністи теж 3 міл гол., около 51—52 манд. (ран. 45 манд.). Демократи 2 міл. гол., около 25 манд. (ран. 32 манд.). Баварська нар. партія дістала 1 міл. гол., около 16 манд. (ран. 19 манд.). Господарська партія близько 1 і пів міл., 23 манд., (ран. 17 манд.). Гітлерівці 800.000 гол., около 13 манд. (ран. 14 манд.). Решта розбилася на ріжні групи. Взагалі вибори принесли побіду соціялістам і поразку нім. народовцям (правиця). З цікавіших подробиць виборів варто зазначити: перепав у своєму окрузі мін. Штреземан, який ввійде до сойму з держ. листи. Зате ввійшли до парляменту: пруський премієр Браун, пруський міністр внутр. справ Северінг і президент бувш. райхстагу Лебе. (Всі соціялісти.) Нім. народовці перепровадили своїх найчільніших людей, як гр. Вестарп, Гуґельберг, Гергт, Шіле й ін. Центр перевів канцлера Маркса, Штеґервальда, д-ра Герміса й ін. Демократи перевели голову партії бувш. міністра Коха.

ДИМІСІЯ НІМЕЦЬКОГО КАБІНЕТУ.

(ік) По урядовім оголошенні вчорашніх виборів нинішній кабінет Маркса зголосить димісію. Парлямент збереться найдальше до 30 днів після виборів. Тоді теж прийде до реконструкції кабінету, або створення нового кабінету.

ВИБОРИ ДО ПРУСЬКОГО СОЙМУ.

(ік) Одночасно з виборами до нім. парляменту відбулися вибори до пруського сойму. На загальну скількість около 16 міл. відданих голосів соціялісти отримали 4 і пів міл. голосів. З цікавіших подробиць: поляки втратили оба мандати, які досі мали в пруськім соймі.

ВІДГУК НІМ. ВИБОРІВ.

(ік) Польська преса з радістю підносить факт пересунення в Німеччині громадської думки на ліво. Всетаки польські політики та публіцисти перестерігають опінію, щоби з цього факту не витягати занадто далекойдучих здогадів відносно німецької закорд. політики. Нім. закорд. політика залишиться давньою, головно у відношенні до Польщі, в чому нім. опінія є однозгідна.

СЛОВАЦЬКА АВТОНОМІЯ.

(ік) З нагоди 10-ліття підписання президентом Масариком умови в Пітсбургу провідник словацьких автономістів о. Глінка подав пресі інтервю, в якому заявив, що цілю словаків є, щоби президентом Словаччини був словак. У противному випадку словаки виступлять із коаліційного празького кабінету. Словаки залишаються надалі вірні чесько-словацькій державі, одначе під кличем, що Словаччина є для словаків і тому далі залишаються скрайними автономістами.

В ХМАРАХ ТРІЙЛИВОГО ҐАЗУ.

(ік) Останньої неділі в околицях Гамбурґу видобувся з резервуарів біля хемічних фабрик трійливий ґаз фосґен. Хмара ґазу посунула в напрямі до Гамбурґу та продісталася аж на передмістя Вільгельмсбурґ. По дорозі отруїла на смерть трьох людей, а 50 до безтями. Негайно евакуовано загрожені місцевости та зорганізовано санітарну й військову акцію.

ПОЛЬСЬКО-ЛИТОВСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

(ік) Нині попол. у Варшаві відбулося перше засідання польсько-литовських делегацій, які на основі порозуміння в Кенігсберґу мають радити над справами економічними, комунікаційними та транзиту. Ці переговори є частиною заг. мирових польсько-литовських переговорів. На нинішньому засіданні виголосили привітні промови: радн. мін-ства закорд. справ Шумляковський з польського боку та литовський віцеміністр Зауніюс. Оба говорили про трудноші у будучих переговорах і про потребу взаїмної доброї волі. Виготовлено проєкт реґуляміну нарад та ухвалено, що завтра зберуться голови комісій для устійнення деяких спільних точок.

По широкому світі.

Болгарський уряд звернувся до союзних держав із проханням, щоби дати йому 6-літню мораторію для сплати довгів, з огляду на землетрус.

На Київщині, Харківщині і в Уфимській губернії вибухла ціла низка пожеж.

Чемберлен заявив у парляменті, що предложений Америкою новий проєкт арбітражного договору Англія не може приняти.

Румунський уряд має намір на найближчій конференції Малої Антанти запропонувати, щоб прийняли до неї і Грецію.

У Бельфасті святкували в присутности англійського міністра внутр. справ Гікса покладення фундаментів під будову ірляндського парляменту.

У Раймсі радить конґрес французьких адвокатів, при співучасти гостей із чужини.

У Туреччині знову відчули кілька підземельних трем тінь.

Артисти фільмового товариства, що виїхали з Аляски на літаку для знимок до Поїнт Барров пропали безслідно.

В одній з англ. пристаней добули останки бувш. німецького воєнного корабля „Мольтке".

НОВИНКИ

— **Перші опікуни стрілецьких могил.** Т-во охорони Воєнних Могил присилає нам третій спис установ і осіб, що зголосилися на опікунів українських стрілецьких могил і прислали на це по 15 зол. (на кожну могилу). Ось ці установи і громадяни: 21) Видавнича Спілка „Діло", Львів — 5 могил. Т-во „Зоря", Львів — 2 могили, о. Антін Каштанюк, Львів — 1 могила, о. Іван Вишницький — 1 могила. Разом з виказаними вчора зголосилися вже опікуни для 38 могил. Зголошення і гроші приймає Т-во Охорони Воєнних Могил у Львові, Руська 18, І. пов. Всі українські установи і громадяни повинні поспішитися зі зголошеннями й жертвами на отсю ціль, бо Т-во порядкує тепер оба львівські українські воєнні цвинтарі, на яких є понад 1000 могил наших стрільців і на це потребує негайно більших сум. Від зрозуміння й жертвенности наших громадян залежати буде час і спосіб, в який будуть упорядковані українські стрілецькі могили у Львові і в цілому краю.

— **Ґімназисти у кайданах.** Пишуть нам: Від 9. травня ц. р. караються невинно у вязниці чотири учні 7-ої гімн. кляси з Яворова. Слідство не виказало досі ніяких вислідів. Всетаки яворівський суд не звільнив арештованих, тільки відіслав їх акти до рішення до Перемишля. Перемишль зажадав арештованих для нового переслухання! І справді на 18-го ц. м. закуто чотирьох тих ґімназистів в Яворові і відведено закутих під сильною ескортою до Перемишля. Фотографічні знимки пороблено з них що другої днини їх арешту. Польські часописи зробили з них уже небезпечних „саботажистів".

— **Мексиканські порахунки.** Пишуть нам: Дня 15-го п. м. двох польових із двірського обшару, Камеральної Любячі, заховавшись у спряні на картоплі, вискочили на дорогу вранці проти парубка Миколи Претка. Коли він їх побачив, почав утікати. Ті дігнали його і смертельно постріляли з револьвера, в голову. Мало це бути з помсти за те, що два дні раніше хтось побив економа-жида на дорозі. Пострілений змагається із смертю в головнім шпиталі у Львові. Його рідня просить, щоби хтось із послів заопікувався Претком, бувшим нашим Січовим Стрільцем.

— **Олександер Ратгавз.** У середу, дня 2-го травня відбулися у Берліні на лютеранському цвинтарі похорони бувшого секретаря українського посольства в Царгороді й співробітника „Українського Слова" у Берліні О. Ратгавза, що помер у молодому віці, в 37-ому році життя як жертва еміграційного лихоліття. Покійний, родом з Київа, пробивався тяжко на еміграції, вижидаючи кращих часів для повороту додому, та не діждався. Покійний Ратгавз, маючи літературний хист, заробляв наприкінці літературною працею й містив дещо в українських часописах і журналах, між іншим у берлінському „Літописові". На похорони зійшовся невеликий гурток місцевих українців, повідомлених „Українською Громадою", якої членом був він самого початку її істнування. — **З. К.**

— **М. Менцінський у стокгольмському радіо.** З приводу концерту української пісні М. Менцінського появилися в стокгольмському „Радіо-Лісснарен" (ч. 18 за час від 29.4. до 5. 5.) фотографії Шевченка, Лисенка, Менцінського та Вітковського, німецькі переклади текстів пісень, між іншим переклад гимну „Ще не вмерла Україна", доволі довга статейка про Т. Шевченка й короткі замітки про М. Лисенка й М. Менцінського. — **З. К.**

— **Книгознавчий словник.** Науковий Інститут Книгознавства спільно з Інститутом наукової мови незабаром розпочинають працю над книгознавчим українським словником. До цього словника увійде термінольоґія поліґрафії, бібліотечної справи й бібліоґрафії.

— **Ріжні вісти.** На німецьких залізницях підвишка білетів на 10 проц. — У Льондоні оженився відомий америк. письменник Сінклер Люїс із америк. журналісткою Доротою Томпсон. — Парижська поліція придержала кількох організаторів філятелістичного конґресу, які робили великі „інтереси", не хотячи платити накладених податків. — В англ. провінції Уельс, місточку Ковентрі, пересуваються дивним способом шари землі і з поверхні землі щезають озера; мешканці чують уночі громи від підземних потрясень. — У Ню Йорку вбив 23-літній син мільонера Кольомбрес еспанську танцюристку Марію Монтеро, славну із краси: вона не хотіла стати його жінкою. — Один із найбільших польських атлетів Штекер оженився у Вильні з молодою письменницею Вандою Рутковською, що теж залюбки вправляється в атлетиці. — У Лізбоні арештували агента великої організації для торгівлі живим товаром.

— **Отворення „Міжнародньої пресової виставки" у Кельні** відбулося, як нам доносить наш кореспондент К. із Кельна, незвичайно величаво при великому числі офіціяльних німецьких і закордонних представників, німецької та закордонної преси, між тим й української, та запрошених гостей, які по оглядах [illegible] велику репрезентаційну салю головного виставочного павільону. Після офіціяльного отворення бурмістром Кельна д-ром Аденавером, директором виставки д-ром Ешом, пруським президентом міністрів Брауном і представником німецького уряду міністром Брауном, відкрито виставку спершу для запрошених гостей, а після цього й для ширшої публики. „Пресова виставка" робить величавне враження й переходить своїм обширом, обємом і богацтвом виставленого матеріялу всі дотеперішні європейські світові виставки. Це заразом перша міжнародня виставка в Німеччині після війни й тому постараємося в найближчих числах заговорити про неї докладніше. У виставці бере участь „Український Науковий Інститут у Берліні", заступлений дуже вдатною й богатою збіркою німецької преси й літератури про Україну.

— **Україніка.** У хорватськім часописі „Обзор" (Заґреб, 12. травня 1928, ч. 129) находиться стаття д-ра Івана Есіга про Товариство „Просвіта" в шістьдесяту річницю істнування. Середню частину статті творить розмова автора з головою Т-ва М. Галущинським.

— **Не словами а ділами** доказує українська **бляхарська фірма А. і В. Заяць** у Львові, вул. Особлинських ч. 14 доцільність гасла „свій до свого". На численних українських власників реальностей у Львові найшлося 34, які прицісані бляшані смітярки (пушки) замовили у цій українській фірмі. Від тих замовлень вложила фірма А. і В. Заяць на „Рідну Школу" 5 проц. себто 180 зол. 60 сот. (Це вже друга жертва). Фірма ця заявила готовість складати від себе 5 проц. від усіх замовлень і покупок українців, без підвишки цін на товари. — **Управа „Рідної Школи".**

— **Подяка.** Управа Укр. Акад. Т-ва „Січ" у Відні складає отсим щиру подяку всім тим установам і громадянам, які з приводу 60-ліття істнування наддунайської „Січи" переслали їй сердечні привіти і побажання. Зокрема дякує всім тим бувшим Січовикам, що відгукнулися у хвилину великого ювилею її колишнього Товариства. — За Управу Укр. Акад. Т-ва „Січ" у Відні: маґ. фар. Юрій Вітошинський, голова, Володимир Яндa, секретар.

Дописи.

ЛЬВІВ. (Нарада в справі альокатованих службовиків). В неділю, дня 13-го травня ц. р. в год. 11-ій передпол. відбулася заходом Української Парляментарної Репрезентації в салі Т-ва ім. Лисенка **велика нарада** в справі альокатованих службовиків, австрійських емеритів, австрійських старшин і заводових підстаршин. Нараду відкрив коротким представленням історії боротьби за приняття до служби альокатованих службовиків, зглядно за одержання емеритури **посол Іван Ліщинський.** До Президії наради вибрано: **Дмитра Колісника,** як предсідника, **Василя Головчака,** як його заступника і **Гриця Корпана,** як його секретаря. Посол **Володимир Целевич** в обширному рефераті представив правне становище альокатованих службовиків всіх дикастерій, як також плян боротьби на соймовій і міжнародній арені. Зокрема заявив він, що Український Клюб буде домагатися зміни приписів для бувших австрійських службовиків постанов польського емеритального закону і ратифікування соймом тих договорів, які заключила польська держава в справі австрійських службовиків з тими всіма державами, що по великій світовій війні повстали на місці австро-угорської монархії. По вичерпуючім рефераті завізвав посол Володимир Целевич присутних альокатованих службовиків до переведення сильної організації альокатованих, бо тільки спільними зусиллями зможуть покривджені службовики добути належні їм права. Реферат посла Целевича доповнив посол **д-р Степан Біляк.** В дискусії забирали голос численні бесідники, а саме: [illegible] Парфанович, п. Дерих, п. Дранкевич, п. Ліщинський, з-п Малая Добромиля, п. Паньків, п. Сорик, д-р Богачевський, [illegible] посол Мих. Струтинський, [illegible] Красіцький, п. Горобець та інші. [illegible] поодинокі питання з величезної проблеми альокатованих службовиків [illegible]. Вичерпуючу відповідь на всі запитання дав посол Володимир Целевич. Він заявив присутнім, що Український Клюб [illegible] вже в найближчому часі [illegible] боротьбу

бу на соймовій арені за так важливу для присутніх справу. Ухвалено одноголосно слідуючі резолюції: Зібрані на довірочній нараді дня 18-го травня ц. р. альокавтовані службовики всіх дикастерій, австрійські емерити, заводові військові та їх родини і австрійські інваліди: 1) Одобрюють плян боротьби, представлений послом Володимиром Целевичом та іншими і прохають Українську Парляментарну Репрезентацію занятися справою альокавтованих службовиків; 2) Взивають усіх альокавтованих, щоби підготовляли вічеву акцію в обороні своїх прав; 3) Взивають альокавтованих, щоби всі вступали до Товариства „Взаїмна допомога“ і приєднували якнайбільше членів. Провідник нарад п. Дмитро Колісник подякував присутним послам за урядження довірочної наради, за їх охоту занятися долею альокавтованих і в год. 3-ій попол. закрив нараду.

ЗБОРІВ. (Посольське віче Українського Національно-Демократичного Обєднання. В середу, дня 16-го травня ц. р. відбулося в Зборові в салі „Рідної Школи“ віче Національного Обєднання. Проводив д-р Володимир Левицький, як голова Пов. Нар. Комітету, секретарював д-р Годований. Перший промовляв сенатор д-р **Антін Горбачевський.** Передаючи привіт від чортківської землі, сеніор українських політиків вказав, що саме тепер минає 80 літ від знесення панщини й завізвав присутних до єдности та організації в боротьбі за права українського народу до самостійного життя. Сенатор **Василь Баваник** передав привіт від Заліщицької землі і пояснив значіння правно-державної заяви зложеної в соймі і сенаті Українською Парляментарною Репрезентацією. Посол **Володимир Целевич** здав звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації і представив плян праці тоїж Репрезентації на найближчий час. Опісля пояснив, що праця Парляментарної Репрезентації може бути вповні успішною тільки тоді, коли загал українського громадянства стоїть зі своїми послами і сенаторами в постійному звязку, доносить про всі свої потреби і злидні, про факти зловживання влади, тощо. Вкінці представив політичне положення українського народу під теперішню хвилю і конечність розбудови сильної політичної організації. Сенатор **Микола Кузьмин** змалював болячки сільського населення на економічному полі, порушив справу воєнних відшкодовань, господарську кризу, зловживання при стяганні податків, велику недостачу кредиту і т. п. Господар **Процик**, колишній русофіл, завзивав до єдности і прохав українських послів, щоби вони станули в обороні також тих, що на них не голосували. П. секретар **Багрій** представив стан політичної роботи в зборівському повіті і кинув клич залишити партійну гризню, яка лютувала в часі соймових виборів. Присутні вислухали з увагою виголошених рефератів і на внесок д-ра Володимира Левицького висловили грімкими оплесками повне довіря Українській Парляментарній Репрезентації. Посол Володимир Целевич в імені присутніх послів і сенаторів висказав подяку за довіря і запевнив, що Українська Парляментарна Репрезентація вестиме непохитну боротьбу за права українського народу. Відспіванням національного гимну покінчилося віче. Вечером відбулося скромне Свячене при співучасти послів і сенаторів, в якому взяли участь найактивніші діячі зборівського повіту. Замітні були тоасти селян, в яких вони підносили конечність національної політичної організації під жовто-блакитним прапором.

Пригадка.

До всіх організацій Товариства „Ощадність“ для господарности і добробуту, кооператив з обм. відповідальністю у Львові.

Під кінець осінних місяців минулого року розпочалася в нас, майже у всіх повітах краю, широко памічена ударна, пропагандова акція, присвячена організації дрібних, але масових, поголовних ощадностей. Протягом кількох тижнів відбулися тоді в надзвичайно численних українських місцевостях і то переважно при дуже високім ідейнім підйомі зовсім окремі, святочні обходи під знаком: „Першого Українського Дня Ощадности“. — Таким чином зявилися у нас гарні та на все незабутні хвилини народин кооперативної творчости на зовсім новій, преважній царині.

В деяктрих звітах, що досі наспівали з краю до управи Товарист. „Ощадність“ згадується навіть про синяву погідного неба, під яким благословилася непомильним сяйвом надій нова сійба, а по серцях проходило громадне почування підняття небувалих, гігантних завдань.

Та коли б навіть оставити на боці всі безпосередні початкові користи тих обходів, то вже до їх настроєвої інтензивности можна сміло приноровити далечінь шляхів, на котрі наш загал мусить вступити. Вони є конкретним показчиком, у яких поважних і реальних умовах розвивається наш кооперативний рух та з другого боку, з якими чуткими на інтерес нації одиницями прийшлося ставити перші кроки до затяжного діла всім членам і симпатикам нового Товариства „Ощадність“.

Недалека пора оцінки й осуду найперших проломаних ледів ставить управу Товариства „Ощадність“ перед обовязок, вірного зіставлювання започаткованого руху ощадности, його всіх дорзових, хочби про око, незначних користей, та відразу у практиці життя намічених поодиноких і загальних потреб. Далекосяглість розпочатої праці кожного поодинокого округа а навіть одиничної місцевости, не обмежується на них самих, а навпаки! Вона є ідентична із найпершим огнем, що запалює до творчости увесь нарід і рідний край.

Тому просимо конче в найкоротшому часі **надіслати нам звіт** з усіх відділів і збірниць, в якому стані находиться щадниче, пропагандове діло, — які є найближчі вигляди праці, який погляд є на успішність такого чи іншого типу організації дрібних, масових ощадностей, які були би загальні помічення і т. і.

Взагалі ціле становище, з якого підходиться до справи і звіту, нехай буде нічим не обмежене, ні в змісті, ні у формі. Нам треба покищо коротких, а ядерних зіставлень вислідів, про які дуже просимо.

Управа Товариства „Ощадність“ для господарности і добробуту, у Львові, Ринок ч. 10 І. пов.

Театри.

Міський великий театр:
22-го г. 7·30 веч. „Пікова Дама“.

Міський „Театр Новин“:
22-го г. 8. веч. „Любов у маю“.

КІНА.

„Аполльо“: „Справа при зачинених дверях“.
„Лев“: „Я вбила“.
„Палас“: „Рай на землі“.
„Фатаморґана“: „Рабиня кохання“.
„Байка“: „Жінка з мальованим лицем“.

Зі спортового життя.

Погонь(Стрий)—Україна 5 : 3 (3 : 1).

Не легко писати рецензію зі змагань, в яких дружина дала зі себе все, що могла, а все таки програла, і то з противником, котрий, правда, вибився на чолове місце в табелі, однак своїм рівнем гри на це абсолютно не заслугує. Клюб, якого грачі в першу чергу полюють на кістки противника і в цей спосіб стероризувавши його, відносить над ним побіду, не може рефлектувати на довготревалі успіхи, бо кінець кінців нарветься на відповідного суддю, який усуне брутальних грачів з грища, як це мало прим. місце з Екраном на змаганнях з Україною.

Щодо самої гри, то вона почалася сильною атакою України, яка бомбардувала ворота противника увесь час і в семій мінуті здобула з прецизійного стрілу Петрова першого голя. З цеї пори оголомшений противник починає грати остро і небезпечно, а свист судді що хвилі перериває змагання. Стероризувавши противника, Погонь здобуває в першій половині три голі.

В другій половині гри Україна зараз у першій мінуті здобуває (стріл Сича) другого голя і в цій-же мінуті дає собі стрілити четвертого. Ціла друга половина проходить на обосторонніх атаках і аж останні мінути приносять зміну. Терлецький добре випускає Петрова, який прекрасним стрілом здобуває для України третього голя. Одна мінута до кінця, але вона замісць вирівнання приносить пятого голя для Погоні. При стані 5:3 дружини сходять з грища.

Дружина України, не зважаючи на програну, залишила серед стрийського громадянства, яке численно звилося на ці змагання, дуже добре враження завдяки своїй дисципліні і спортовому вироблению.

Україна ІІ. - Чарні ІІІ. 0 : 4 (0 : 3).
Україна ІІІ.—Сокіл IV. 2 : 4 (1 : 1).
УССК—Зоря 2 : 1.

Львівський Клюб Ситківкарів.

Загальні збори Л. К. С. відбудуться дня 23. ц. м. в год. 19-ій у власній домівці (льокаль Бесіди). Участь всіх членів обовязкова. Справи важні. — Виділ.

Український Спортовий Союз.

Друга загально-краєва анкета в справах українського спорту відбудеться дня 26. ц. м. в год. 19·30 у власній домівці (Бесіда, Рутовського 22). Участь провінціональних клюбів конечна. Для членів львівського громадянства вступ за запрошеннями, які видає секретар п. Вахняни у книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка. — Виділ.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру дир. В. Карабіневича:

Брошнів:
23. V. Вій.
Рожнятів:
24. V. Вихрест.
25. V. Ґейша.
26. V. День і ніч.
27. V. Вій.

Театр прийме доброго пяніста-ку на добрих умовах. 3—?

Рогатинський деканальний комітет допомоги вдовам і сиротам по священиках уладжує дня 4. VI. 1928 в салі української Каси (гімназія) в Рогатині

КОНЦЕРТ

при ласкавій співучасти оперової артистки-співачки Вп. п. Ірени Туркевичівної і професора Музичної Консерваторії Вп. п. Бориса Кудрика. Початок в год. 8, вечером. 2253 1—1

Вступний іспит на І. курс дів. учит. семін. Р.Ш. у Львові вул. Мохнацького ч. 12 почнеться дня 30. червня ц. р., а на курси ІІ—IV. дня 28. червня. Близші інформації подає устно або письменно Дирекція семінарії. 2252 1—3

Дирекція державної української гімназії в Перемишлі оголосила ось що: Приватні іспити відбудуться дня 28-го червня. Вступні іспити до першої кляси і прочих клас відбудуться дня 29. червня. Початок всіх іспитів точно в 8. год. рано. Зголошення до іспитів приймає Дирекція гімназії в днях 11., 12 і 13-го червня від год. 11—1 передполуднем. Присутність кандидатів є конечна. Кандидати вносять до Дирекції письменні просьби о допущення до іспитів. До просьби треба залучити: 1) латинську метрику, 2) послідне свідоцтво, 3) посвідку щіплення віспи, видану шкільним лікарем гімназії в Перемишлі, 4) Свідоцтво моральности (при іспитах від клас ІІ—VIII). При вступнім іспиті до першої кляси вимагають з релігії: катехизм, біблію, молитви; з української мови: поправне читання і писання, розбір речення на части мови, підмет і присудок; з польської мови: такі самі вимоги як з української мови; з рахунків: писання і читання чисел до міліона, римські числа, чотири ділання цілими числами до міліона. Міри, ваги, одиниці часу і монети. Міри довжини, поверхні і обему. Такса за приватний іспит: 20 зол.; за вступний іспит до клас ІІ—VII. 10 зол., за вступний іспит до першої кляси 3 зол. При вступнім іспиті до першої кляси звертається особливу увагу на письменну часть.

З приводу Заг. Зборів т-ва „Дністер“ зложили присутні відпоручники на „Рідну Школу“ й Українських Інвалідів по 25 зол. Вп. Жертводавцям складає подяку — Управа „Рідної Школи“ і УКТОНІ. 2249 1—1

Дня 14. травня 1928 на прохання Старшини Кружка „Рідної Школи“ в Станиславові зложило Хвальне Корабельне Товариство „Кунард, Ред Стар і Вайтц Стар Лайн“ в Станиславові при вул. Лєзєвеля ч. 2 жертву на „Рідну Школу“ в квоті 150 зол. Вище згаданому Товаристві складає Старшина „Рідної Школи“ цею дорогою за щедрий дар сердечну подяку. 2243 1—1

Подяка. Кружок „Рідної Школи“ ім. Ів. Франка в Мишині складає цим щиру подяку Вп. п. д-ру Білозорові, лікареві в Коломиї за успішне і безкоросне вилічення нашого учителя п. Осипа Зельського з тяжкої недуги, як рівнож за неприйнятий гонорар, який зложив п. Осип Зельський на „Рідну Школу“ ім. Ів. Фр. в Мишині у висоті 15 зол. — Старшина Кружка ім. Івана Франка в Мишині. 2248 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

БРУНЕТ одружиться з панною, яка купила капелюх у фірмі **Е. Геперт, Львів, Фредри 9.** 2175 1—5

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю звісна фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська 5. Купую бриліянти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 3 86-?

ДО ЗАМІНИ парохія біля великого міста, де є середні школи, за іншу відповідну. Близша відомість в редакції Жіночої Долі, Коломия, вул. Нова 1. 2-3

СПІЛЬНИКА в ціли побільшення продукції прийме українська фабрика о великих виглядах розвою. Відомість: Інжинір Дурбак, Львів, Чарнецького 26. 3-1

ПОТРЕБУЮ огородника, економа і ключницю. Тишовницький, Довгалука п. Любінці. 2231 1—1

ІНСТРУКТОРКА шукає лекції на час вакацій. Ласкаві зголошення до адміністрації „Діла“ під „Матуристка учит. семинарії“. 2245 1—

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Загальні Збори

Бурси св. Івана Хрестителя в Дрогобичі

відбудуться в салі Народного Дому в Дрогобичі дня 16. червня 1928 (субота) в годині 6-ій вечером зі слідуючим порядком дня: 1) Відчитання протоколу з попередних Загальних Зборів, 2) Звіт уступаючого виділу і уділення абсолюторії, 3) Вибір нового Виділу, 4) Внесени і запити. В разі браку комплєту Збори відбудуться в тім самім льокалі того самого дня в годині 7-ій вечером без огляду на число зібраних. **Виділ.**

Дрогобич дня 10. травня 1928. 1-1

Подяка.

Всечесним Отцям а то: о. Деканові Ј. Девчинському, о. Васюкові, о. проф. Сафоновському, як рівнож сидці і о. проф. Сафовському, Всечесним о. парохам: о. Павузі, о. Микитюкові і о. Карвашинові за їх священичу участь в похороні нашої дорогої і невіджалованої бл. п. **Оксани Голівної** і за висказане співчуття. — Високоповажним Пальству д-р Жовнірчукам за їх правдиву, христіянську присдугу і поміч в нещастю, — Всечесному о. проф. Сафіовському за прекрасну потішаючу і повчаючу промову над могилою, — Хвальному Хорові „Боян“ і Всім котрі віддали послідну присдугу Померлій — щиру і сердечну подяку цею дорогою складає **Родина.** 1—1 2247

Присилайте передплату!